

Leikkilinen, lewollinen
oli ennen elämäs.

Luondos riensi rakkautta —
rakkautta, riemua,
sinä surman surkeutta,
häureutta hirmua.

Luoja ombi sinun luonut
nauru-suuna nautindoon,
mutta turmelus on tuonut,
syösnyt synnin awendoon.

Kytd riemun, rakkauden,
palawana powessas,
oli syndy surkeuden
ohjatoina ollessas.

Jtke, itke ilkeyttä,
heikkouttas häpedä;
onnen tietä, termeyttä
on jo tydläs etsiä.

Sinä kannoit kauneutta,
Kytd raukka, turmioon,
waan et rindas rakkautta
autuaaseen awioon.

Elämän vaikeudesta.

Elämä on turha,
 maailmassa murha
 heikon, vahvan hengen hävittää.
 Pelko vielä waiwan
 enenääpi aiman,
 koska kuolo viimein käsittää.

Maa on tuonen touko,
 jossa kuolon kouko
 rurdaleepi raajat rumasti;
 elon erhehtykset,
 waiwan wiimtyhkset
 murtelemat mielen monesti

Kyllä saadaan kuulla
 surkeasti suulla
 waiwan tähden walitelhdawan,
 pöiwällä ja yöllä
 tuskaisella yöllä
 riemutoina ruiikutelhdawan.

Mikä liene luku,
 kuinga kulin suku
 raateleepi toinen toistansa?
 Pois on hymän-suondo;
 itse luja luondo
 lukistaapi käsi-alansa.

Eipä estä kulda —
 Kulda, maassa mulda,
 itse Waldioita waiwoista.
 Eipä auta farku,
 eikä piinan parku
 fuolon kowan, hiemun fourista.

Ohho! julma juuri
 surkeus on suuri,
 koska waiwa luisa lewiää,
 jäsen jäsenestä,
 ydin ytimestä
 tuskan helmetissä helviä.

Hauban Raiwan
Laulu.

Ratsos, mitän Raiwan tässä,
waelbaja wafainen!
ehtoholla elämässä
tuonen tie on tasainen.

Tässä kaikki katoapi,
Fuin on elon eroitus,
tämä tawat tasoittaapi
ollen wiisaan waroitus.

Suossa kalle korkeangin,
kurjan kallon siwulla,
murtuu niin kuin martahangin
fuollehena siwulla.

Ritumasta kaatuneena
rikas tänne riennetään,
maatumahan murtuneena
Föyhän kansa keskenään.

Yksi ombi meno maassa,
koska päivät päätetään,
aamu yksi autuaassa
elämässä ehditään.

Ensimäinen Rikos.

Nietas rikos ensimmäinen
 turmelempi tunnon lahjan.
 Miattomuus, juhla-maate,
 saastutetaan synnin kautta;
 saastuneena on se halpa,
 eikä säästään säilytellä.

Suonela.

Walbakunda warsin suuret
 ombi Suonela tasainen,
 jossa säädyt suosiossa
 epä-luulon estämätä
 wasta wainota asumat.
 Siell' on kuolo Kuningaana,
 ihmishydingin isändä,
 jof' ei säästä suurta, piendä,
 eikä pidä eroitusta
 orjain, herrain, heimolaiisten,
 wihollistengan wälillä.
 Näin on kuolo Kuningaana
 oikeuden osottaja,
 ehkä angara aroille.
 Matkustajat maailmassa
 wasta saawat woiiton suurem
 tautta kowan kamppauksen.
 Waiwat owat waikeimmat
 Suonen sanan-saattajoina.
 Lehden tietä kuolemalle
 laudit kowat kurjuudella
 rasittawat ruumistamme,
 ehkä owat etusuudet
 erittäisä elämästä
 aivan suuret ja suloiset;
 sillä kuolo kamoittama
 wasta päättää waiwat kaikki,

eroittaapi elämästä
 ruumiin Ferran riutuwaisen,
 maalle määrääpi osansa,
 saattaa sielun säilytetyh
 Kotiansa Korkealle,
 Luojan helmaan laupiaamman,
 jona neuvosta jalosta,
 suloisesta suosiossta
 maa ja taivas totifesti
 ovat onnemme aluksi
 yhdistetyt ihmisesä

Luotuen Arvo.

Katsos, ilman kannen alla
 kaikkialla
 kaunistuvat kaswannot;
 moninaiset muodossansa,
 menossansa
 ovat luonnon olennot.

Ehkäs mielit mainioka
 yksin olla,
 ihmis-raukka, iäinen,
 elävillä erittäisin
 yksittäisin
 omi arvo yhteinen.

Tämän näyttää nähd, kuulo,
 tundo, luulo,
 aika alinomainen;
 mitä toiste tuonelassa
 tulemassa
 nähdä saat, on salainen.

Ilmeinen on ihmisillä,
 elävillä
 sama synty, kuolema,

waan ei vielä tunnettuna,
tutkittuna
tuonen suuri satama.

Ehkä kuollaan kamalasti,
kauheasti
elämästä ehsytään,
Euka tiefi kuolemassa
kamalassa
suloisesti synnytään.

Mitä vielä puuttuu meiltä
wäsyneiltä,
tairahassa täytetään;
waikk' on moni wailla mieltä,
wailla fieltä,
siellä lahja lisätään.

Mitä siis jo, sielu parha,
tundo arka,
Panna sydän suloinen.
Älä kohtaa kovuudella,
kurjuudella
toista, maassa matoinen.

Älä tiusaa kituraisista,
kuolemaisista
luonnon lasta leikkilä;

Kirkko-tarha.

Harvoin välillä syntyvän, haudan
muistan muuta kuin ruumiin-laudan;
tänne itkulla ihminen syndyy,
täältää itkulla takaisin käändyy.

Mutta tuskamme palkitsee toivo,
jossa vaikenee elämän voivo.
Etsi elämän merellä lautaa,
jollas julkenet läheta hautaa.

Jos on kuolema elämän kouko,
Kirkko-tarha on taivahan touko.
Kalma riutuvan ruumiimme kanda
tänne, täältää sen takaisin andaa.

Sähän loukataan elämän laivat,
tässä loppuvat tuskat ja vaivat;
Kautta kuoleman tuonelaan tullaan,
ääni luojalda laupias kuullaan.

Maahan murtuvat ihmisen raajat,
muisto-merkit ja ristit ja waajat,
mutta murtunut olendo voittaa,
koska autuuden auringo koittaa.

Waikka kandaan waldikan, sauman,
eipä warjossa wiimytä kauman;
Luoja uudistain luotunsa nostaa,
kaikki tekomme palkitsee, koittaa.

T ä h t e i n s y n d y .

Koska muinen Raikki-walda
 astui kerran alemmaksi
 luoksi ajan, awaruuden,
 eroitellen elementit
 teki luonnon liikkumaisen,
 itse takoi ilman ääret,
 silloin säkeet singoilivat
 lawealla laitumella,
 tulisina tähdet suuret,
 pydrät kulkein pydrimäiset
 tirskahtivat taimahalle,
 jotka vielä walaisewat
 ilman piirin pielettömän,
 luonnon kaiken kannettoman,
 perustuksen pohjattoman.

Neuwoffi elämässä.

Niemuinen on rakkaus,
 huolen woide humitus;
 mutta tunnon turmeldaisfa
 ombi tuska tarjona,
 hembeyttä harjoittaisfa
 onni waipuu warjona.

Hembeyß ja hekuma
 on kuin kossi kiehuwa;
 tämä nielee kermeyden
 aina polwi polwelda,
 syöksse syndiin ihmishyden
 tuomittuna tunnolda.

Wältä warhain, ihminen,
 synnin paula saastainen;
 synnin ilo itsestänsä
 kadoitukseen katoaa,
 niin kuin wirta miewitensä
 meren alloin hajoaa.

Mutta hywä humitus
 ombi awun tehoitus;
 aina awun harjoittajan
 ombi onni awara,
 wafaisesti waldajan
 tawas osa, tawara.

Herran Siunaus.

Runoksi muutettu.

Herra suokon siunausta,
 lohduitusta,
 suloisesti suojelkon!
 valistakon valollansa,
 neuvollansa,
 armostansa auttakon!
 Käännä kasvos, Raikki-valda!
 korkealda
 meitä lohden loittamaan;
 riennä lepo rauhallinen,
 riemullinen,
 autuaasti alkamaan!

Elämän musto. (*)

Jkku ombi ofa meillä,
 maja musta mullassa;
 erhetys on elon teillä,
 elo turha tuskassa
 kiildäväkin kullassa.

Jkkein lapsi ilmestyypi
 mammonata maistamaan,
 huolden wanha hämmendyypi
 tuonen laksoon lahomaan,
 murtumaan ja maatumaan.

Wahvuus, walda woimallisen
 ombi hellä heikkous,
 tunnon peiliin tuskallisen
 langee luonnon surkeus
 niin kuin turja kuvaus.

Murhe, muodot murtawainen,
 menoansa muuttelee,
 heikunakin heikunainen
 turhuudella turmelee,
 ihmis-raukat rundele.

---

*) Detta och det nästföljande stycket hafwa utgjort ett Poem, tryckt i sammanhang med Hvilun Humina 1820; men, i anseende till ämnets olikhet deruti, utgår detsamma nu i fördelad form, och torde winna den benägne Läsarens billigande.

Surma kaikki sorteleept,
wiipyy haudan wierellä,
kuolon tiitaan kokoillept
yhden toisen edellä
kauhealla kädellä.

Miutumatpa rauniotkin,
tiwet muldaan murtumat,
katoawat kalliotkin,
puut ne Ferran kaatumat,
jotka maassa maatumat.

Luojan voiman vaikuttaisa
luonnot kaikki liikkumat,
tahtoansa tunnustaisa
taiwahat ne taipumat,
vuoret maahan waipumat.

T o i w o .

Toivo tukee tärkkyästä,
 niin kuin kattoa pilarit.

Maa on musta toivotoina,
 elo edestäkainen;
 waan ei olla onnetoina,
 kuin on tundo tasainen,
 toivon walo wakainen.

Toivo estää epäilyksen
 itse tustan tulosssa,
 huojenjaapi huokauksen
 vielä hätä-huudossa,
 ollen turwa tunnosssa.

Niin kuin waate wanhenduupi,
 kuiwaa maassa kulkainen,
 niin kuin lehti lakastuupi,
 ndändyy itse ihminen,
 waeldawa warjoinen.

Mutta toivo muistuttaapi
 laupiutta luojalla,
 laupius, se lohduuttaapi
 aina armon awulla,
 elon toisen edulla.

Wiisauden waihattaja,
wäkewyden waldias,
taiwastengin taiwuttaja,
Ruhtinasten Ruhtinas,
ombi isä armias.

Eipä siemen sielun hywän
huku meidän haudassa,
waan, Euin itu jalon jywän
menestynpi mullassa,
tuleunduu taiwaassa.

Warokon siis wataisesti
itse Eukin Eäänymään,
riendäköön jo riemuisesti
parannukseen pyhimbään,
uskon uuteen elämään.

Etä olis' onnetoina
ofas täällä angara,
älä ole toiwotoina;
taiwas ombi awara,
riemu taiwaan tawara.

Rakas, älä ruihttele
wainain yli wanhana,
toimoon itses totuttele,
pidä tuska turhana,
raju-ilma rauhana.

Pyyhä pyhin kuljeskella,
ehkä päiväsi pimenee,
anna kuolon kolkutella;
viimein warjo wakkenee,
autuus etees aukenee.

Tuolla riemun taimahalla
toivon tähdet koittawat,
kirkkouden kullulla
aina pyhät paistawat,
onnen mettä maistawat.

Muisto-merkki

Appellöwille,

Meri-Kapteeni,

Kuollut rutto-tautiin Hawanassa 1819.

Uisko onnen ankkuri,
toivo taimaan kompassi,
hauta paras hamina.

Ystävyyks on ylllyttännyt,
kiitollisuus kiirehtännyt
walmistamaan muisto-merkin
syntyneelle Suomen-maassa,
meri-miehelle jalolle,
jota, kulkein kauembana,
alla auringon tulisen,
kohtas' kova rutto-tauti; —
ystävyyks on ylllyttännyt
vielä murheessa minua
kirkuttamaan kandeletta
suru-nuotilla nuristen.

Kyllä oli oivallinen
aikansa Appellöwi,
rehellinen rekkilänsä
aina hywynyden halussa.
Maisti vielä muutossakin
kuolon kautta elämähan

hyvän-suonnon suloisuutta.
 Tamarasta tallellansa
 tehden jalon testamentin,
 kirkoille ja köyhillekin,
 orpo-lapsille osaksi,
 wiljeli hän wiisahasti
 autuudensa alkawaisen
 esi-makua elössä.

Wainajamme oli walpas
 meri-miesten mainioissa,
 miehuullinen merkillinen
 waukuttaisa tuulen wallan
 weden, taiwahan wälillä.
 Onni myrskyn muutoksissa,
 poistajana waaran puuskat,
 oli miehellä omainen.
 Waara wietas, wahingoinen,
 kita auki ammollansa,
 kieli kolmi-haaraisena
 kiertelewä niin kuin karme
 lewidillä leuka-luilla,
 waiilla saallista waelsi,
 ehkä, niin kuin pahat pedot
 himowaiset hambaitansa,
 kari-kivet kallioilla
 alda allon kuohuwaisen
 uhkasivat uljautta.

Suulis-pääät ja meren myrskyt
 maelsivat wahingota
 laivan lendaan siwuitse,
 joka wettä wahdollista
 kuohutteli kuonollansa
 allon harjoilla ajellen,
 pohjallansa, pyrstedllansa
 weti halki weden pinnan,
 että mustat meri-hirnut
 paljahina pydrtehisä
 nähtiin otaa odottawan.

Laiwa lensi lainehilla,
 sydksi usein sywynyteen,
 nousi pilwien pakeille,
 waan ei mieli miehen päässä,
 rinda täynnä rohkeutta,
 muuta vielä miehuuttansa.
 Itse pelko peljästynt,
 outo, pojes paenneena
 oli siitä sydämeestä,
 jok' ei waaroissa wawisnut.

Ehkä oli elementti
 wetelä ja wahingoinen,
 seilattaisa sywää merta
 waara siwuilla waelsi,
 mies on toki mandereella

viimein löytänyt leponsa, —
 mies on maalla Amerikan
 Hawanassa haudattuna;
 mutta sielu säilytetty
 muutti taivaan taipaleille,
 jossa jalot myötä-tuulet
 puhaltavat puuttumata,
 onnen pyhä päivän paiste —
 päivän paiste pysyväinen
 lämmittääpi, lohduttaapi —
 lohduttaapi myöskin meitä
 mustan murheemme perästä.

Aidin helma.

Syvämbää ei salaisuutta
itse syväys synnyttä,
suurembaa ei suloisuutta
koko luondo kääntä,
kuin on kungin syntyä,
aidin helma hembeä.

Mitä tunde rakas rinda
synnyttäissä sikiän,
siinä halpa ombi hinda —
hinda kullan kiildävän;
aidin helma hembeä
lapselle on lembeä.

Mutta euka kuolewainen
tuskaa riemun tähtyyttä?
kuin on lapsi kuuliainen
harjoittaja hynnyttä;
siit' on sydän suloinen,
aidin rinda riemuinen.

Sikiä! kuin kadotusta,
tuskaa etsit tunnoles,
warhain kookot kirousta,
kauhistusta kalloles;

hylkää äitäs hartaus,
riemu, toivo, rakkaus.

Sitte valmis vaipumahan
olet syndiin syngiään,
paatuneena painumahan
helwettiingin hirviään,
jossa tunnon todistus
ombi tuskan tulistus.

Saira an laulu.

Woi! Kuin on kaikki kamala
ja elo ahdas aivan;
tuonengin tie on tukala,
Kuin tunnen tuskan, waiwan.

Ei elämässä yksikään
voi auttaa voimatonda.
Ei lohdutusta löydykään;
murhetta muistan monda.

Waan koskan, Kurja, moitellen
näin soimaan surkeutta,
Kurjuutta kärsin epäillen,
ja waiwan waikeutta.

Niin löytdää lahjat ymmärrys,
suloiset sydämessä,
Kuin owat toivo, kärsimys,
waiwangan wiipyessä.

Ne engeliksi elämään
on suonut Luoja luonnon,

ja lohdutusta lisaamaan
 seurassa hyvän-suonnon.

SiiS kannan minä kuormani,
 taimasta toimon vielä;
 jos väsy täällä voimani,
 niin löytyy lepo siellä.

Sauta-Piirroksia.

Ottakai vastahan kutsumus warhain,
koska on aika ja parannus parhain.

Waelbaja wafainen!
wiivy tässä, tutki tätä,
tähän loppui tuskan hätä;
taiwaan tie on tasainen.

Maatuu ruumis, murtuu hywä;
mutta sielu, siemen hywä,
tarfoittaapi taiwaaseen.

Maajat täällä raukenewat,
tuolla taiwaat aukenewat
sielun eteen säilyneen.

Napoleon hauta.

Uupui uljas, waipui walda;
waan ei waiwu muisto miehen.
Mainiot ne näillä mailla
omat rasfaat rauhasfain;
mutta hauta Helenassa
tätä vastaan ombi waaka,
ett' ei wäärin wäännettäiss
koko maata kallellensa.

Luonnon Kurjuus Luojata.

Ongon Luoja tehnyt luonnon
 kaunistetun kasvannoilla,
 ongo Luoja olennoilla
 täällä täyttänyt tekonsa?
 taikka ongo tapa-turma,
 laki luonnon luomattoman,
 onnen meille osottanut
 itse vaiheella vahingon?

Ruuhmys on keweämbi,
 kuin on wiisaan wastattawa
 järjen voimalla jalongin.
 Mutta tundo, Luojan laitos,
 todistaapi Luojan töistä,
 vaikuttaapi wakuutusta
 isän iäisen olosta.

Jos on luondo luomatoina
 itsestänsä ikä-welji
 awaruudelle, ajalle,
 paitse järjen jännitystä,
 suloisuutta hywän-suonnon;
 tapa-turman tapaukset
 siinä oikein, siinä wäärin
 muuttelewat muotoansa;
 kauan wäärin vaikuttawat,
 kerran oikeingin osaawat.

— — Dikein, wäärin wai'uttawat,
ohho! waaroja wahingon.

Mitä vielä mainitsemme?
mitä maksaa maa ja taiwas
ilman järjen jännitystä,
sulaisuutta hywän suonnon?

Jos on onni nykyinengin
tapa-turmainen tapaus,
turwattomat totisesti
ovat luonnossa olennot,
jotka taitaa tapa-turma-
maan ja luonnon muutoksissa
syöstä myöskin surkeasti
pätsiin kiron, kiusauksen,
huolen hirmuisen kitahan,
eikä wälein wapauta
Euka tiesi kuoleman,
kurja, mutta kiusan loppu,
heitä tuskan sa tulesta.

Tässä, tätä ajatellen
jäseneni järisevät,
weri warisee poveressa.
Tietämättömyydesänsä
tapa-turman-taipaleella
ombi moni onnellinen
vielä tässäkin tilassa,

maan ei yhtään wakuutusta,
 takausta tai wakahasta
 löpdy wältteeksi wahingon;
 joka hetki hirwittämä
 muutos ombi mahdollinen,
 tustkan helwetti tulosfa.

Ratfos luonnon kamaluutta,
 Euin ei järjen jännitystä,
 eikä hymnyttä hawaita!
 Räännä kasvos, minne käännät,
 aina näet armotoina
 murhan tditä täytettämän,
 alla kowan kauhistuksen
 kampailldaman kuolon kanssa,
 saalliin kanssa kuolewaisen
 kiljahdellen kiuussansa
 lemmon lailla leikittämän *).
 Toki lembo leikitä,
 jonga luondo luomatoina —
 Luondo, kurja lapsillensa,
 itse määräs' murhaajaksi,
 ombi (wuoroin onnetoina
 toisen saallis surmattawa)
 syhtön surkeaan menoonsa.

---

*) Tämä on Tiikerin luondoisten petocu tapa, jota leikittewät saalliinsa kanssa, ennen kuin he sen tappawat.

Rufas olet, Euolewainen!
 joka näet Luojan neuwon
 johdattawan luonnon juoksun,
 etsi eloon lohdutusta
 järkes woiman waiikuttaissa;
 etsi ensin Eärsimystä,
 Eoe sitte suloisella
 taimas toiwolla awata,
 muutoin wäsyy wiisauksin,
 sydän pakahtuu pomessa,
 Eoska nähdään Eituwaisen,
 syrkeasti surman alla,
 Idytämän nyt lohdutuksen
 wasta Euoleman Eidasfa.
